

Maska je prevít, když se s ní nepracuje dobře, mlčí

rozhovor s Veronikou Poldauf Riedlbauchovou

Veroniko, jak byla tvá cesta k divadlu? Začínala jsi amatérským divadlem nebo se to stalo náhodou?

Náhoda to nebyla. V šesti letech jsem prohlásila, že budu buď herečkou nebo učitelkou, a tak trochu se mi to splnilo obojí. Divadlo jsem v sobě měla od dětství, od 12 let jsem chodila do dramatického kroužku, pak jsem zkoušela dělat divadlo se svou partou lidí. V 18 letech jsem to zkoušela na DAMU na činohru na herectví, tam jsem se nedostala, za což jsem dnes ráda, protože cesta činoherního divadla mě vlastně nebaví. Tak jsem vystudovala pedagogickou a filosofickou fakultu a pak mě zase strhlo

zpátky divadlo. Ve 25 letech jsem udělala přijímačky na alternu na režii a od té doby je to jeden velikánský kolotoč.

Co tě nejvíce ovlivnilo?

Během studia jsem zjistila, že mě velmi přitahuje fyzické divadlo a k tomu přišlo klíčové rozhodnutí, že odjedu na Erasmus. Samozřejmě jsem odjela do Barcelony na Institut del Teatre, kde jsem studovala právě fyzické divadlo. Z půlročního Erasmu se stal roční a z ročního se stalo dvouleté externí studium a z toho pak delší pobyt a hraní a režírování ve Španělsku. Po návratu do České republiky jsem zůstala u fyzického divadla, k tomu jsem začala dělat s lidmi od nového cirkusu a moderního tance. Najednou jsem zjistila, že režie je vlastně hodně choreografie a zároveň jsem odděleně od režie začala dělat i choreografii. Do toho i učím.

Takže se ti tvé studium pedagogické fakulty hodilo?

Všechny vysoké školy, které jsem vystudovala, se mi v divadle sloučily a hodí se mi. Studovala jsem hudební vědu a na podzim budu režírovat a choreografovat Verdiho La traviatu. Velmi mi pomáhají

i mé sklony k výtvarnu, divadlo je vizuální záležitost. Má veškerá studia vlastně byla cesta k podobě divadla, které teď dělám.

Hrálo na tvé cestě nějakou roli i amatérské divadlo? Jezdila jsi tenkrát na přehlídky?

Ne, vůbec. A musím říct, jsem tu jak v Jiříkově vidění, a to v tom nejlepší slova smyslu. Jsem nadšená z atmosféry festivalu a kvality inscenací. Některé bych s klidem připravila k prvnímu pokusům studentů na DAMU. Pak mě fascinuje, že podobné přehlídky umožňují lidem se potkávat, že tu tepe divadlo. A jsem naprosto pať z toho, jak jsou studenti schopni diskutovat a baví je o divadle přemýšlet.

Kdyby někdo chtěl vidět tvé projekty, kam může vyrazit?

Hodně ráda mám svou inscenaci Funus, která se hraje na Jatkách 78. Je to má autorsko-režijní cirkusová inscenace, která vznikla ve spolupráci s cirkusovým spolkem Bratři v triku. Na cirkusu mě nejvíce baví, jak zapojit techniku do divadelního světa. Jedná se o černou grotesku z pohřbu, kde se žongluje nebožtíkem a podobné věci. Tamtéž je možné vidět i Plovárnu podle Vančurova Rozmarného léta. V říjnu budu mít premiéru La traviaty v jihočeském divadle a teď v létě zkoušíme Trubadúra na Otáčivé hlediště v Českém Krumlově, kde dělám choreografii a režijní spolupráci.

Spolu s ředitelem Jihočeského divadla jsem založila Ateliér 3D, který má za cíl otevírat divadlo mladému divákovi. Dělají se tam kurzy, workshopy, prohlídky divadla. Nedávno jsme vymysleli edukační programy zaměřené na operu. K opeře Dítě a kouzla Maurice Ravela jsem vytvořila program Kouzlo a dítě, což je vlastně takový průvodce operou pro děti, v rámci kterého si děti mohou například zkoušet vytvářet různé zvuky, které jim pak orchestr zahraje.

Tady na Mladé scéně si pro zájemce připravila seminář Neutrální maska. Mohla bys ho prosím stručně představit a vysvětlit, co se na něm seminaristé naučí?

Workshopy vedu poměrně často a často se na nich setkávám i s amatéry. Baví mě sledovat, jak na to na začátku koukají jak tele na nová vrata a jsou jak malé děti. První zadání, které dostali, bylo materiál, který se rozpadá, například led, který se rozpouští, skála, která se rozsypává a oni si s tím samozřejmě nevěděli rady. Po třech dnech jsme se k těmto cvičením vrátili a spadla mi čelist. Maska je totiž prevít, když se s ní nepracuje dobře, mlčí. Ale po těch čtyřech dnech někteří předvedli famosní věci. Sami dospěli k tomu, že nejdříve nevěděli, co si počít a pak objevili úplně nový svět. Začali úplně jinak hýbat s tělem, spustila se jim imaginace. Dospěli k výrazům jako absolutní prožitek přítomnosti, prolínání minulosti, budoucnosti a přítomnosti, pocitu teď a tady, absolutní zkušenost, že jsem ve svém těle. Maska je totiž úžasná v tom, že je prožitková. Nic se nepřipravuje, nekalkuluje se, prostě se to děje.

-bez-

Naopak, Dramatická školička Svitavy: Všichni jsme si...

Nejméně čtyřicet procent je improvizace

 rozhovor se souborem

Co bylo hlavním impulsem k rozhodnutí hrát Farmu zvířat v dnešní době?

Tomáš: Když to napsal Orwell ve 40. letech bylo to dost aktuální, ale dnes je to možná (po všech válkách a komunismech) ještě aktuálnější.

Myslíte si, že se může zopakovat něco z toho, o čem hrajete?

Všichni: Ano!

Vojta: Dokonce jedna paní učitelka za námi přišla a zeptala se, proč to hrajeme. Denča ji určitě mile vysvětlila, že to pořád může nastat.

Matěj: Hráli jsme to pro osmou třídu a hned potom přijel na naši školu Babiš, tak to děcka reflektovali, že se chovají jako postavy z Všichni jsme si...

Čtli jste i něco jiného od George Orwella?

Matěj: Já jsem rozečetl 1984, ale nedočetl, Farma zvířat je mnohem zajímavější.

Pracujete hodně s hudbou...

Tomáš: Ano, je tam ta hymna, kterou zakážou, to je vlastně i v knížce...potom už ta hudba funguje spíš jako podkres k té práci.

Podle jakého klíče jste si rozdělovali role?

Matěj: To vycházelo především z početního složení souboru. Nejdříve nás bylo moc málo, takže vznikly ty základní postavy a až potom, když jsme nabírali nové lidi, jsme přidali ty

vedlejší: ovce, špekoun — ten je třeba smyšlený, ten v knížce vůbec není.

Tomáš: U některých postav jsme si byli jistí od začátku... třeba Honza byl jasnej kůň. (smích)

Kdo vám vymyslel takovýto typ loutek?

Marcela: Loutky zkusila ušít naše vedoucí Jana Mandlová. Nejdříve udělala jenom prototyp, na zkoušku, ale nám se to tolik zalíbilo, byla to taková láska na první pohled, tak jsme si je nechali. První byly asi prasata a koně. Některé vedlejší loutky nám ušila Denča (představitelka Lupiny, pozn. red).

Honza: A nebyl první špekoun s majorem?

Marcela: (smích) Fakt? Ono jich bylo nějak víc, ne? No, to není podstatný.

S těmi židlemi je to jak?

Všichni: (smích)

Matěj: Tyhle židle jsou u nás v divadle ve Svitavách, máme přesně napočítané, že dvanáct jich je na jevišti a osm v hledišti. U nás v domácím prostředí to není problém, ale když chceme někam vyjet, musíme je nějak narvat do aut. A když se staví pyramida, tak je to vypočítané, že když se přidává dvanáctá, tak to spadne.

Tomáš: S židlemi jsme začínali pracovat, právě proto, že tento typ, je takový starý, komunistický.

Marcela: Úplně první vlastně byla práce se židlemi, až potom jsme začali řešit příběh.

Na začátku, když je tam postava Jonese, je to narážka přímo na současné politiky? Třeba na Babiše?

Matěj: Tak to nebylo úplně schválně (smích).

-vita-

pocity Babiš židle
agitačka zvířata prase
Hradní prasohlav
zajímavé popisnost
neloutky dobrý
Rusko spánek nicmoc

Někteří jsou si rovnější

Orwellova Farma zvířat je navzdory datu svého vzniku (1945) stále aktuálním obrazem zrodu tyranie z revoluční snahy o osvobození utlačovaných. Satira, alegorie či jasnozřivá sci-fi nese výrazné schematické prvky, a zároveň je – vzhledem k tomu, že političtí protagonisté procházejí v podstatě stejným vývojem v průběhu celé historie – stále aktuální. O tom jsme se mohli přesvědčit při představení Všichni jsme si..., autor-ské adaptaci Orwellova díla, kde se objevují nenásilné, ale trefné odkazy k současné situaci na našem politickém nebi. Farma zvířat posloužila ke kolektivní dramatické studii, kde každé ze zvířat má svou důležitou funkci, přesně určený a zahrnutý charakter a vztah k ostatním. Skupina Jany Mandlové zjevně pracovala na inscenaci kolektivně, vzájemné napojení mladých herců je patrné, a funguje jak po technické stránce, tak pokud jde o uměleckou výpověď.

Základem scény jsou typizované židle (v původním konceptu na stejných židlích sedí i všichni diváci, a je tedy snadnější vytvořit atmosféru společného prostoru). Na Malé scéně taková možnost nebyla, ale princip zůstal zachován alespoň symbolicky. Soubor rozmístil do hlediště několik stejných židlí, z nichž jsou na konci diváci shazováni a tím zapojováni do hry. Dominantním scénickým prvkem jsou tedy židle, které slouží jako symbolické předměty k nejrůznějším účelům. Jsou jednak skutečnými židlemi – znakem (usedají na ně VIP zvířata na znamení nadřazenosti nad ostatními), ale také stylizovanými pracovními nástroji, například pluhem. Nejpůsobivější jsou v kolektivní „budovatelské“ souhře celého týmu, když se staví různé verze větrného mlýna. Dalším prvkem, který kolektiv spojuje, je chytlavá hudba Tomáše Mohra, písnička hraná na nástroje a zpívaná kolektivně, u níž se v průběhu příběhu jen konjunkturálně mění slova. Jediným sporným scénickým prvkem jsou masky zvířat, vytvořené (snad) z podsadáků, s nepříliš zřetelnými rysy konkrétních zvířat a vůči ostatním scénickým prvkům působící jako z jiné hry. Chvillemi máme pocit, že hercům, kteří pocity svých postav vyhrávají výraznou mimikou, spíše překáží.

Samotný děj vzpoury, revolučního nadšení, následné manipulace a postupného zotročování či likvidace nepohodlných zvířat, jejichž duševní kapacita jim umožňuje bránit se jen slabě, se na diváky hrne chvillemi až přerývaně. I když je třeba připomenout, že děj je rytmizován bubnováním na bednu a na valchu (zajímavé zapojení zvuků, v nichž je vtipně využito netradičního ozvučného materiálu)

a jakousi kolektivní pracovní choreografií.

Celek představení, které zjevně vzniklo jako série tematických cvičení na téma Farmy zvířat, je jasný a působivý. Věřím, že i pro ty, kdo Orwellovu farmu zvířat nečetli. Navíc je potěšitelné, že v pojetí souboru je toto dnes už klasické téma zpracováno srozumitelně a adekvátně věku protagonistů.

Jana Soprová

Knedlo vepřo zelo jak je neznáte. Šokující odhalené zákulisí nejoblíbenějšího jídla ČR!!!

Osoby:

Knedlo – Přítel Vepřa

Vepřo – Vůdce odboje za normální jídla

Zelo – Odpadlík od veganských jídel

Zelí – velitel veganských jídel ve městě

Scéna 1.

Knedlo Vepřo Zelo. Knedlo sedí a spí v křesle.

ZELO : Přisahám ti Vepřo jsem jedním z vás.

VEPŘO: Z nás? Za koho mne máš?

Kdysi k nám patřili takový jako ty

Ale ty časy jsou dávno pryč

Jsi zelenina,veganské jídlo, věru nemám v tebe důvěru.

ZELO: Co mám udělat ? Vymysli zkoušku

připrav test udělám cokoli chceš.

VEPŘO: Nuže tedy dobrá zabij zelí, velitele veganských jídel.

ZELO: Za normální jídla položím i život.

KNEDLO: Spíš donut ten potěr na druhý straně ať položí život.

Scéna 2

Zelo, spící zelí

u zelí v pokoji.

ZELO: Zelí spí, jen přijít k němu

protnout jeho hrdlo

krok a pohyb ruky

život lze snadno vzít

skončit starosti a sny

nebýt

nežít

ticho

Jen jeden pohyb ruky

(natáhne ji zelí ke krku)

ruka se chvěje

(probodne ho)

Co jsem to udělal?

(odejde)

Scéna 3

Knedlo Vepřo Zelo Knedlo sedí a spí v křesle.

VEPŘO: Je to ?

ZELO: To je.

VEPŘO: Co je ?

ZELO: Je to.

(Vepřo přijde k Zelu a probodne ho)

KNEDLO: Zelí které jednou zradí

Radím od něj se drž dál

člověk má sklon opakovat

to co dříve udělal.

Opona.

Tomáš Vaněk

Na západním poli klid aneb pád polní říše

Uprostřed špíny a bláta se nacházelo jedno bramborové pole, jménem Pole. Už dlouho jsou zde místní brambory sužovány, využívány a ničeny mandelinkami, obludnými broukovitými tvory.

Dobu před mandelinkami pamatuje už jen babička, která své příběhy o svobodě, slunci a kráse každý večer vypráví malým bramborám. Jedním z brambor je i Brambor, malý, zelený a pokřivený. Ten obzvláště rád poslouchal příběhy o Andělech na Západě, kteří chrání bramborová pole. Mandelinky neměli babičku a její příběhy rádi. Považovali ji za nebezpečnou, protože byla z pole nejchytřejší. Rozhodli se tedy, že ji zabijí.

Z babičiny smrti byl nejvíce smutný Brambor. Představoval si, jak by vypadal svět bez mandelinek. Proto se rozhodl, že se vydá na západ hledat anděly. Čím se dostával dál na západ, tím více trávy, stromů a květin viděl. Nikdy ho nenašlo, že je na světě tolik krásy.

Po nějaké době potkal bratry koly – Coca-Colu a Pepsi, kteří byli se svými přítelkyněmi Chipsami a Hranolkami na cestě na oslavu. Vyprávěli Bramborovi o Západě, o svobodě, slunci a kráse. Přítelkyně básnily o tom, jak se na západních polích mohou brambory stát čímkoliv chtějí – Chipsou, Hranolkou, nebo třeba Bramorákem.

Brambor byl uchvácen vyprávěním a byl rád, že babička měla ve všem pravdu. „A co andělé, ti také existují?“. Slova

se jako první ujala Coca-Cola: „Všichni andělé žijí nad loukou. Je jich ovšem mnoho druhů. Andělé, které ty hledáš musí být přivoláni písní.“ Společně Brambora naučili píseň a rozhodli se, že ho budou na jeho cestě na louku doprovázet. Šli kolem průhledné, starých stromů, skrz zarostlou, neposekanou travu.

Najednou narazili na Rum. Rum kdysi býval malou zkřivenou bramborou, a protože byl rumem byl pořád opilý. V mládí se toužil stát bramborovým salátem ke štedrovecerní večeři, ale kvůli svému vzhledu byl odmítnut. Ve svém záchvatu opilosti a smutku zaútočil na naše hrdiny.

Povalil Pepsi a odkopnul obě přítelkyně. Málem rozšlápl Brambora, kterému se podařilo schovat se za Coca-Colu. Coca-Cola, jakožto dvoulitrová láhev, se svým sladkým úderem poslal Ruma k zemi. Popadl kámen a už se chystal Ruma, jinak také řečeného Tuzemáka, rozbít. Zastavil ho však Brambor, kterému bylo Ruma líto. Brambor dostal nápad, poprosil obě koly, aby se obětovali a pošeptal jim svůj nápad. Bratři souhlasili, a tak každý obětoval čtvrtinu svých tekutin ve prospěch ruma, kterého tak nařídili a on se stal střízlivým (téměř), takhle jasno v hlavě ještě doposud nikdy neměl. Celý svůj život najednou viděl v úplně jiném světle. Děkoval hrdinům, že mu zachránili život a trval na tom, že je doprovodí až nakonec cesty. Bramborovi řekl, že taky býval pokřivený, ale že on trochu vypadá jako srdce.

Za slunného poledne a lehkého vánku došli na Louku. Nad rozlehlou zelenou planinou létalo tisíce hejn Andělů. Všichni společně začali co nejhlasitěji zpívat píseň, kterou naučili také Ruma. Z nebe se sneslo sedm Andělů. Brambor jim pověděl svůj příběh a požádal je o pomoc. Andělé bez otálení souhlasili. Brambor se rozloučil se svými kamarády a poděkoval jim za jejich pomoc. Bratři Koly se svými přítelkyněmi navrhli, aby šel s nimi rovnou na oslavu. Rum ten nápad okamžitě přijal. Brambor nasedl na hřbet největšího Anděla, jenž se s ostatními vznesl do nebe.

Čím blíže se dostávali k poli, tím více příroda a zeleň ustupovaly. Brambor znovu uviděl jemu známé bláto a bahno. Andělé začali nad polem křížovat nebesa a pomalu se začali snášet na zem. Dostali se k veliteli Mandarinek, jehož bez větších obtíží zneškodnili. Společně s ním odstranili i vládní elitu. Ostatní Mandarinky se daly na zběsilý útěk. Všichni obyvatelé pole se sešli a oslavovali Anděle a hrdinu Brambora, který všechny zachránil a který trochu vypadá jako srdce.

Od té doby těchto sedm Andělů krouží nad polem, aby se ujistili, že Východním polím nehrozí žádné nebezpečí.

Tomáš Mohr, Laura Brzobohatá, Libor Kobylka, Helmut Líbal

Anketa: Co si myslíte o průběhu diskuzí a o lektorském sboru?

- Výkop lektorského sboru do diváků je divný, diváci by měli začít mluvit bez jakékoli příliš zavádějící otázky. Na druhou stranu hodnocení má často hlavu a patu a je pro soubory přínosné, určitě se s tím dá pracovat dál. Taky mi přijde, že porota diskuze příliš násilně utíná nebo vytýkají velmi mladým lidem příliš mnoho, tím pádem to může toho nadšeného člověka spíš odradit, než motivovat do další divadelní tvorby.
- Lektorský sbor mi přijde dobře složený: jsou rozdílných charakterů a profesí a to je fajn. Z diskuzí jsem neměl nikdy špatný pocit.
- Určitě mě diskuze baví. Možná by bylo dobré nějak více rozlišit, co je jenom dílčí věc a co je opravdu důležité. Někdy je inscenace dobrá a už se řeší jenom malé detaily a i přesto zní diskuze spíše negativně. Častokrát jsem si říkal, jestli byla spíše pozitivní nebo negativní a nebyl jsem si jistý.
- Myslím si, že je tu velký problém generační. Přece jenom je to MLADÁ scéna a věřím, že může být někdy těžké pro porotu se vžít do těchto témat.
- Debaty byly vedené s ohledem na specifičnost publika. Připadaly mi ne příliš ostré, za to jsem vděčná. Porota evidentně drží palce interpretům. Lektori jsou naslouchající. Celkový debataní rámec mi přijde v fajn.
- Myslím si, že je zbytečně moc prostoru věnováno plénu, je to už zbytečné tlachání, vzhledem k tomu, že jsme na národní přehlídce. Někteří lektori by měli být konstruktivnější, často mám pocit, že je to taková dojmologie.
- Diskuze na Mladé scéně je nerozhodnutá. Je kompromisem mezi rozbořem - zpětnou vazbou pro soubor, odborným náhledem na inscenaci a na straně druhé platformou, jejíž hlavní účel je dovést studenty k vyjádření svých názorů, formulování otázek a schopnosti diskutovat. Problémem možná je, že právě účel a cíle diskuzí nejsou komunikovány v té míře, jaké by bylo potřeba. Výsledkem je teď totiž kolísavá dynamika diskuzí a někdy nepochopení mezi porotou a auditoriem.

A jak to celé dopadlo?

Lektorský sbor přehlídky ve složení Jana Franková, Tomáš Žižka, Ivo Kristián Kubák, Jana Soprová (recenzentka) a Roman Černík (moderátor diskusí) udělil v závěru přehlídky:

Cenu za virtuózní scénickou kompozici

Svět nás má! DĚS – MALÁ a VELKÁ, Městské divadlo Český Krumlov

Cenu za inscenaci jako živou autorskou laboratoř

Ještě jeden příběh..., Gympl Brandejs, Gymnázium J. S. Machara, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav

Cenu za inscenaci

Andrew Coffey – vyprávěj příběh, Divadlo Vydýcháno, ZUŠ Liberec

Cenu za interpretaci klasického textu

Maryša, Slovanský tyátr, Slovanské gymnázium Olomouc

Cenu za aktuální zpracování klasického textu

Všichni jsme si..., Naopak, Dramatická školička Svitavy

Cenu Ondřeji Menouškovi za výtvarné řešení inscenace

Ještě jeden příběh..., Gympl Brandejs, Gymnázium J. S. Machara, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav

Cenu za volbu aktuálního tématu

#zoufingtime, Tvoje bába, ZUŠ F. L. Gassmanna, Most

Lektorský sbor ve složení Jana Franková, Jana Soprová, Roman Černík, Ivo Kristián Kubák a Tomáš Žižka se rozhodl do programu Jiráskova Hronova 2017 doporučit:

Divadlo Vydýcháno, ZUŠ Liberec / **Andrew Coffey**
Slovanský tyátr, Slovanské gymnázium Olomouc / **Maryša**
DĚS - MALÁ a VELKÁ, Městské divadlo Český Krumlov / **Svět nás má!**

Nominaci do programu Jiráskova Hronova 2017 získal:

Gympl Brandejs, Gymnázium J. S. Machara, Brandýs nad Labem - Stará Boleslav / **Ještě jeden příběh...**

Kde seženete všechna čísla zpravodaje Mladá na malý?

K přečtení a stažení jsou na webu Malé scény Ústí nad Orlicí
www.msuo.cz a webu NIPOS www.nipos-mk.cz.

VYLOMENINA

na konci Mladé scény mít VOKNO
na konci Mladá scéna nemá OKNO
někdo ho vylomil
nikdo se nezlobil
nebylo na koho
nikdo se nepřiznal
světe div se
divadelník nerovná se vždy charakter
Jasanka Kajmanová

Otázky

*aneb ani pátý den jsme svůj nebyl náš rozum nad některými
fenomény o nic méně statictější*

- Proč trvá Mladá tak krátce?
- Proč je Lenka Janyšová při rozdávání diplomů dojatá?
- Proč jsou všichni dojatí?
- Proč se chtějí všichni vrátit do Ústí?
- Kdy už bude další Mladá scéna?
- Kdy už se zase potkáme?
- Kdy?

-vita-

Kdo páchal Mladou na Malý?

Simona Bezoušková, Jitka Hejlová, Vít Zborník, Lenka Huláková, Jakub Hulák, David Slížek, a další.
Neprochází jazikowou koregtúrou...